

Nr 1514

Av herrar **Alemyr och Mattsson**, i anledning av skrivelse från talmanskonferensen med överlämnande av en från konstitutionsutskottet inkommen skrivelse med förslag till ny riksdagsstadga.

(Lika lydande med motion nr 1302 i Första kammaren)

I kansliutkastet till riksdagens arbetsordning §§ 7, 19 och 20 föreslås en uppdelning av behandlingen av utbildningsärendena på två utskott. Ett utskott avses skola behandla ärenden om universitets- och kulturfrågor och ett skolutskott skall bereda frågor om skolväsendet, lärarutbildningen etc. I det betänkande av grundlagberedningen angående ny utskottsorganisation, från vilket kansliets arbete med ärendefördelningen utgått, motiveras uppdelningen på två utbildningsutskott med att ett utskott för samtliga utbildningsärenden skulle få för stor arbetstillströmning. Beredningen uttalar dock att "som ett alternativ till den föreslagna indelningen kan man tänka sig ett utskott för samtliga utbildningsfrågor och ett för allmänna kultur- och bildningsfrågor samt kyrkofrågor. En sådan indelning torde normalt resultera i en mera ojämn fördelning av arbetet men har å andra sidan den fördelen att utbildningsfrågor på alla stadier kan behandlas av ett och samma utskott."

Grundlagberedningens hänvisning till värdet av att utbildningsfrågor på alla stadier kan behandlas av samma utskott har vuxit i styrka sedan riksdagen våren 1970 uttalade sig för en decentralisering av den postgymnasiala utbildningen. Den traditionella uppdelningen mellan utbildning i skola och universitet försvagas alltmer i samband med att postgymnasial undervisning förlägges utanför de tidigare universitets- och filialorterna. Det finns därvid anledning förmoda att gymnasierna i framtiden kommer att spela en viktig roll även i den utbildning som hittills varit skild från dessa och hänförts till universitetsorterna. De lokala skolledningarna kommer sålunda att fungera som ledning i viss mån även för postgymnasial utbildning. Denna utveckling har redan börjat i samband med vuxenutbildningen. Den snabba ökningen av samhällets insatser på denna utbildnings olika områden motiverar ytterligare den pågående integreringen mellan utbildning på olika nivåer. Även arbetet med förbättrade läromedel pekar i samma riktning.

Som ytterligare exempel på svårigheterna att fördela utbildningsfrå-

gorna på två utskott kan anföras att förslaget förlägger frågor angående lärarutbildningen till skolutskottet. Lärarutbildningens nära anknytning till universiteten talar emot att skilja behandlingen av dessa frågor från universitetsärendena. Det finns exempelvis anledning räkna med att de olika fackhögskolorna för lärarutbildning i exempelvis slöjd, hemkunskap, gymnastik etc. kommer att inordnas i universitetsorganisationen såsom institutioner vid universitetsenheterna.

De anförda skälen avser att visa att det torde vara arbetsmässigt svårt och sakligt oriktigt att dela upp utbildningsärendena på två olika riksdagsutskott.

Ett sammanförande av utbildningsfrågorna till ett utskott i enlighet med grundlagberedningens alternativa förslag innebär att detta utskott får större arbetsbelastning än utskottet för kulturfrågor. Det torde dock icke vara möjligt att över huvud taget åstadkomma en jämn ärendefördelning mellan utskotten i den nya organisationen. Arbetsbelastningen kan också komma att variera från år till år och måste mötas med justeringar av respektive utskotts tillgång till sekreterare och övrig personal. Det finns också skäl att räkna med att det allt större intresset för de allmänna kulturfrågorna kommer att successivt medföra en ökad arbetsbelastning i ett utskott för kulturfrågor. Det torde vidare vara lämpligt att till kulturutskottet föra de ärenden som under rubriken ungdomsfrågor i kansliutkastet förts till skolutskottet.

Enligt vår mening bör sålunda den förändringen företas i den föreslagna ärendefördelningen mellan utskotten att det tillsättes ett utskott för utbildningsfrågor och ett utskott för kultur- och allmänna bildningsfrågor.

Med hänvisning till ovanstående föreslår vi,

att § 7, punkt 10 och 11, och §§ 19 och 20 i riksdagens arbetsordning kommer att lyda enligt följande:

§ 7 punkt 10 ett kulturutskott

punkt 11 ett utbildningsutskott.

§ 19 Kulturutskottet skall bereda frågor som rör allmänna kultur- och bildningsändamål, ungdomsverksamhet, radio och television och internationellt kulturellt samarbete samt kyrkofrågor.

§ 20 Utbildningsutskottet skall bereda frågor om högre utbildning och forskning, skolväsendet, lärarutbildning och vuxenutbildning.

Stockholm den 3 november 1970

Stig Alemyr (s)

Lennart Mattsson (cp)